

CHEMIA

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Kolnie

Klasy VII i VIII

Teresa Bajorek

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 06.08.2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań wobec szkół i placówek
- Zasady Oceniania Wewnątrzszkolnego w Szkole Podstawowej nr 2 w Kolnie
- Program nauczania chemii w szkole podstawowej skorelowany z podręcznikiem Świat chemii autorstwa Anny Warchoł

Po ukończeniu nauki chemii w szkole podstawowej uczeń nabywa umiejętności pozyskiwania i przetwarzania informacji z różnorodnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych; opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych; zna związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływ na środowisko naturalne; wykonuje proste obliczenia dotyczące praw chemicznych. Uczeń bezpiecznie posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym i podstawowymi odczynnikami chemicznymi; projektuje i przeprowadza proste doświadczenia chemiczne. Uczeń ma także świadomość, że źródłem sukcesu jest systematyczna praca.

I. Cele przedmiotowego systemu oceniania:

1. Cel ogólny: zapewnienie trafnego, rzetelnego, jawnego i obiektywnego oceniania, wspierającego rozwój ucznia
2. Cele szczegółowe:

a. zapewnienie uczniowi:

- znajomości przedmiotu oceniania;
- znajomości wymagań na poszczególne stopnie szkolne;
- bieżące, okresowe i roczne rozpoznawanie i określanie poziomu opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania;
- systematycznego dokumentowania postępów uczenia się;
- motywowania do samorozwoju;
- wyrabiania nawyku systematycznej pracy, samokontroli oraz samooceny;
- uświadamiania sukcesów i braków w zakresie opanowywania umiejętności określonych programem oraz potrzeb w zakresie wyrównywania braków;
- ukierunkowania samodzielnej pracy oraz doskonalenia metod uczenia się;
- aktywnego uczestnictwa w procesie szkolnego oceniania oraz możliwości poprawy osiągnięć.

b. zapewnienie nauczycielowi:

- oceny poziomu nauczania;
- korygowania organizacji procesu dydaktycznego i doskonalenie metod nauczania;
- współpracy z uczniami w celu realizacji założeń programu nauczania;
- modyfikacji celów i programów kształcenia.

c. zapewnienie rodzicom (prawnym opiekunom):

- znajomości wymagań edukacyjnych;

- wyczerpującej i bieżącej informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia obejmuje:

1. wiadomości

a. zapamiętanie wiadomości

- gotowość ucznia do przypomnienia sobie terminów, faktów, definicji, praw, założeń teorii naukowych, zasad działania

b. zrozumienie wiadomości

- uczeń umie je przedstawić własnymi słowami, w innej formie niż je zapamiętał oraz uporządkować, streścić, uczynić podstawą prostego wnioskowania

2. umiejętności przedmiotowe i kluczowe (ponadprzedmiotowe)

- stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych – opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu wzorów, w sytuacjach analogicznych do tych, które wystąpiły na lekcjach, jako przykłady ćwiczeń;
- stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych – opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk, formułowania planu działania, tworzenia oryginalnych rozwiązań, bądź przedmiotów, wartościowania według pewnych kryteriów;
- planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się;
- skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach;
- efektywne współdziałanie w zespole i praca w grupie;
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy;
- posługiwanie się technologią informacyjną.

III. Ogólne kryteria oceniania z chemii.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności określone programem nauczania chemii,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje nietypowe, oryginalne rozwiązania zadań problemowych i rachunkowych,
- umie formułować problemy i dokonywać analizy, syntezy nowych zjawisk,
- potrafi precyzyjnie rozumować, posługując się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii,
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej wynikiem samodzielnie zdobytej wiedzy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej, szczebla wyższego niż szkolny.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne,
- potrafi biegle pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- wykazuje się aktywną postawą w trakcie lekcji,
- bierze udział w konkursach chemicznych lub wymagających wiedzy i umiejętności związanych z chemią,
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem chemii i pokrewnych przedmiotów.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, natomiast zadania o trudniejszym stopniu wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji (układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice i inne),
- potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo – skutkowych,

- jest aktywny w czasie lekcji
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań lub problemów,
- potrafi korzystać, z pomocą nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenia chemiczne,
- potrafi, z pomocą nauczyciela, pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i proste równania chemiczne,
- przejawia niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia się,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi,
- nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.

IV. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów.

Oceniane formy aktywności ucznia:

1. Odpowiedź ustna:

- częstotliwość w semestrze - min. 1 raz,
- zakres - trzy ostatnie tematy,
- zasada przeprowadzania - bez zapowiedzi,
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się, ale uczeń który sam zgłosi się do odpowiedzi ma prawo zrezygnować z proponowanej mu oceny.

2. Kartkówka:

- czas trwania - 10-20 minut,
- częstotliwość w semestrze - według uznania nauczyciela,
- zakres - do trzech ostatnich tematów,
- zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi,
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się
- alternatywą kartkówki jest odpowiedź ustna
- kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami ZWO
- umiejętności i wiadomości objęte kartkówką wchodzi w zakres pracy klasowej przeprowadzanej po zakończeniu działu i tym samym zła ocena z kartkówki może zostać poprawiona pracą klasową.

3. Test, sprawdzian, praca klasowa:

- czas trwania - do 45 minut,
- częstotliwość w semestrze - 2-3,
- zakres - dział tematyczny,
- zasady przeprowadzenia - zapowiedziany co najmniej na tydzień przed terminem pisania,
- zasady przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny
  - ✓ 100 % - 98 % ocena celująca
  - ✓ 97% - 89% ocena bardzo dobra
  - ✓ 88% - 74% ocena dobra
  - ✓ 73% - 50% ocena dostateczna
  - ✓ 49% - 30% ocena dopuszczająca
  - ✓ 29 % - 0% ocena niedostateczna

- jeżeli uczeń ma opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych dotyczących pracy na lekcji chemii wówczas jego sprawdziany, prace klasowe i kartkówki są punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny cyfrowe wg następujących kryteriów:

✓ 93 – 100 %	celujący
✓ 80 – 92 %	bardzo dobry
✓ 65 – 79 %	dobry
✓ 40 – 64 %	dostateczny
✓ 20 – 39 %	dopuszczający
✓ 0 – 19 %	niedostateczny

- prace klasowe przeprowadza się po zakończeniu realizacji działu,
- przed sprawdzianem uczniowie zostają poinformowani o zakresie wiadomości i umiejętności objętych sprawdzianem,
- każdy sprawdzian jest omawiany po jego sprawdzeniu z uwzględnieniem typowych błędów,
- uczeń ma prawo jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej lub dopuszczającej na zasadach ustalonych z nauczycielem., a do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio ze sprawdzianu wpisuje się ocenę poprawioną;
- dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy sprawdzianu;
- w przypadku gdy uczeń uzyska ocenę niedostateczną z poprawy sprawdzianu nie zostaje ona wpisana do dziennika;
- prace klasowe są obowiązkowe. Uczeń, który nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu z powodu nieobecności jest zobowiązany uzgodnić w ciągu tygodnia od powrotu na zajęcia szkolne termin jej napisania;
- uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej lub dopuszczającej z każdej pracy klasowej, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania;
- prace klasowe gromadzone są przez nauczycieli i przechowywane w szkole zgodnie z ZWO.

4. Inne:

- aktywność na lekcji
- prace domowe
- długoterminowe prace indywidualne lub grupowe
- udział w konkursach
- przy ocenie pracy grupowej uwzględnia się: precyzyjność, pomysłowość; stopień zaangażowania, efektywność, współdziałanie w zespole oraz czas wykonania zadania;

- przy ocenie prac długoterminowych (projekty, obserwacje, długotrwałe doświadczenia, referaty naukowe) uwzględnia się: oryginalność, możliwości ucznia, dokładność wykonania, wkład pracy własnej ucznia, pilność;
- uczeń oceniany jest za każdy przejaw aktywności w toku jednostki lub jednostek lekcyjnych, a w szczególności:
  - w przygotowaniu do lekcji
  - w prezentacji doświadczeń laboratoryjnych
  - za aktywną pracę w grupie i pomoc koleżeńską przy rozwiązywaniu problemów
  - pomoc koleżeńską przy
  - w oryginalnych sposobach rozwiązywania problemów
  - w rozwiązywaniu dodatkowych zadań dla zainteresowanych
- za swoją pracę uczeń nagradzany jest znakiem „+” lub oceną przy dużym zaangażowaniu i wkładzie pracy. Za sześć plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą;
- uczeń może być ukarany znakiem „-” za: nieprzygotowanie do lekcji, brak pracy domowej, brak ćwiczeń lub zeszytu, łamanie regulaminu pracowni chemicznej, brak zaangażowania w pracę grupy przy rozwiązywaniu problemów. Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem i uczniami, przy uwzględnieniu zapisów ZOW.
- nie ocenia się ucznia do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole (minimum tydzień). W takim przypadku nauczyciel nie odnotowuje nieprzygotowania, ale podaje termin uzupełnienia zaległości przez ucznia,
- uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić indywidualne nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy to zapowiedzianych prac pisemnych). Nie zwalnia to ucznia z udziału w lekcji bieżącej.

Ocena semestralna i końcoworoczna

1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami ZOW nauczyciele i wychowawcy na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
  - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z chemii,
  - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
  - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
  - trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie IV różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów. Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określa ZOW.
4. Ocena semestralna (kończoworoczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

5. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny rocznej jest uzyskanie średniej z ocen drugiego półrocza na poziomie co najmniej 1,75 oraz zaliczenie co najmniej połowy sprawdzianów w roku szkolnym.

Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- W ciągu 2 dni od przekazania informacji o przewidywanej ocenie uczeń lub jego rodzice/ prawni opiekunowie informują nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne o chęci uzyskania wyższej niż przewidywana ocena rocznej ze wskazaniem o jaką ocenę uczeń się ubiega z uwzględnieniem zasady, że ocena nie może zostać podwyższona o więcej niż jeden stopień,
- Nauczyciel pisemnie określa zakres materiału , konieczne wymagania oraz terminy w jakich uczeń powinien materiał opanować i wykazać się jego znajomością, nie później niż 3 dni przed klasyfikacją,
- Rodzice i uczeń powinni podpisać informację otrzymaną od nauczyciela, której kopię przechowuje się w dokumentacji szkoły,
- Uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli wypełnił wszystkie polecenia nauczyciela,
- Sprawdzian przeprowadzają: nauczyciel danych zajęć uczący w klasie, nauczyciel takich samych lub pokrewnych zajęć,
- Z przebiegu sprawdzianu sporządzony jest protokół,
- Protokół jest jawny dla rodziców/ prawnych opiekunów.
- Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy ZOW i rozporządzenia MEN.

Zasady badania wyników nauczania

- 1). Badanie wyników nauczania ma na celu diagnozowanie efektów kształcenia.
- 2). Badanie to odbywa się w trzech etapach:
  - diagnozy wstępnej,
  - diagnozy na zakończenie I semestru nauki,
  - diagnozy na koniec roku szkolnego.
- 3). Oceny uzyskane przez uczniów podczas tych diagnoz nie mają wpływu na ocenę semestralną i roczną.

Ocena uczniów o szczególnych wymaganiach edukacyjnych

- uczniowie zdolni poszerzają swoją wiedzę z chemii poprzez udział w konkursach oraz otrzymują dodatkowe zadania do rozwiązania o podwyższonym stopniu trudności
- uczniom, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostaniu wymaganiom edukacyjnym, na podstawie opinii poradni psychologiczno-

pedagogicznej **dostosowuje się wymagania edukacyjne** do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych.

V. Sposoby informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach szkolnych ucznia.

- Sposoby informowania ucznia:
  - ustne uzasadnienie oceny, na prośbę ucznia
  - recenzje prac pisemnych
  - pochwała wobec klasy lub szkoły
  - na bieżąco w dzienniku lekcyjnym

- Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia:
  - rozmowa indywidualna
  - korespondencja, wg potrzeb
  - „wywiadówka”
  - świadectwo szkolne
  - nie rzadziej niż 3 razy w roku przez wychowawcę podczas zebrań z rodzicami,
  - na bieżąco w dzienniku lekcyjnym.

- pisemne prace klasowe uczeń otrzymuje do wglądu bezpośrednio na zajęciach lekcyjnych, po czym oddaje je nauczycielowi. Prace te przechowuje nauczyciel,
- na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) tylko podczas spotkań z nimi w szkole,
- wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

VI. Inne ustalenia – KONTRAKT

1. Lekcję rozpoczynamy i kończymy dzwonkiem
2. Na lekcję przychodzimy punktualnie
3. Uczeń nie pakuje się przed dzwonkiem
4. Zachowujemy się kulturalnie
5. Dbamy o wygląd sali. Szanujemy wyposażenie
6. Dyżurni wychodzą na końcu i sprawdzają porządek pozostawiony w klasie
7. Systematycznie przygotowujemy się do lekcji (zadania domowe, przybory szkolne)
8. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z zasadami sprawiedliwości
9. Ocenie podlegają wszystkie znane nam formy aktywności ucznia

10. Każdy uczeń za wykonane prace nadobowiązkowe otrzymuje dodatkowe oceny
11. Uczeń ma prawo 3 razy w semestrze nie odrobić zadania domowego, o czym zgłasza nauczycielowi na początku lekcji
12. Brak zeszytu jest równoznaczny z brakiem pracy domowej
13. W przypadku braku zeszytu uczeń pisze na kartce (nie siedzi beczynnie)
14. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole (co najmniej tydzień)
15. Prace klasowe są obowiązkowe, zapowiadane na tydzień przed terminem i omawiany jest ich zakres
16. Każdą pracę klasową można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac i tylko raz
17. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z ważnych przyczyn losowych powinien ją napisać w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły
18. Krótkie (15 – 20 min.) sprawdziany oraz niezapowiedziane (5 – 10 min.) kartkówki z ostatniej lekcji są również obowiązkowe, a zła ocena może zostać poprawiona pracą klasową z tego działu
19. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian lub kartkówkę, powinien ją napisać poza lekcjami w terminie nie przekraczającym tygodnia
20. Nauczyciel może nie zaliczyć pracy, jeżeli stwierdzi, że jest odpisana od kolegi lub że uczeń „ściąga” podczas pisania pracy klasowej czy kartkówki. Wymagane jest wówczas ponowne napisanie tej pracy
21. Wszystkie oceny są jawne zarówno dla każdego ucznia jak i jego rodziców (opiekunów prawnych)
22. W razie wątpliwości śmiało pytamy nauczyciela